

Пам'ятаймо
про
Україну!

ПРОКУРАТУРА ДОШУКАЛАСЯ КОРУПЦІЇ НА НАЙВИЩОМУ РІВНІ

Київ (Р. Р.). — Тут у середу, 22-го лютого, заступник генерального прокурора України Ольга Колінько повідомила кореспондента газети «Новості», що розслідування справ про зловживання високих урядових осіб зустрічає сильний опір з боку тих же урядових кіл.

Генеральна прокуратура слідства не проводить, а лише збирає документи про певні злочини, виконуючи на конкретну особу, розповіла О. Колінько. Ми називаємо осіб, які припустилися грубих порушень закону. Прокуратура має право казати на це, а чи буде внявляно в їх діях кримінал, покаже слідство і визначить суд. Сююди, можна сказати, прокуратура вишлюла на найпершому ліній бою боротьби з порушеннями законності. Кожний день розслідування нових фактів, по казку, що справи серйозні, а за ними стоять найвищі рівні влади. І ось тут, користуючись своїм високим урядовим становищем, окремі керівники намагаються створити негативну громадську думку про прокуратуру.

Далі О. Колінько розповіла про справу, до якої причетний голова Верховної Ради Олександр Мороз. Звичайно, каже вона, сілному чоловікові Смірнову треба допомогти, але коли йому на операцію оці виділяється 500,000 дол. замість 30-500,000 дол., то необхідно перевірити правомірність такої розпорядження. Якщо ж О. Мороз хоче розв'язати різні розмови та згоди, то він має би сприйняти розслідування. Але нам роблять різні перепони. Мало того, ми навіть не можемо поговорити зі Смірновим. Він просто зник.

Інша справа торкається Асоціації «Землі і Люди». Як тільки перший заступник голови Верховної Ради Олександр Ткаченко докидає, що їде слідство, він зразу ж зателефонував, розповів О. Колінько. «Він не розмовляв, а просто кричав: «Я ж нам кажу про перевірку, що ви собі з Дашковим думаете, що ви собі з важливими персони?» Відповіла, що я

лише слуга закону». Коли ж вона принесла Ткаченкові постанову Президії Верховної Ради, якою генеральному прокурору доручено перевірити факти і пред'явити парламентові, Ткаченко сказав, що не бачив цієї постанови. Він тут же, в присутності О. Колінько, зателефонував до О. Мороза і запитав: «Для чого ти підписав таку постанову? Тепер мене перевіряють». Мороз відповів: «Я підписав для того, щоб прокуратура без перевірки просто повідомила, що нічого не виявлено». Після того, каже Колінько, Ткаченко розкричався, що генеральному прокурору аби його групу треба було розпустити. Тим часом ті прокуратури і тепер слід пропонується і тепер Верховна Рада забачала за слухати генерального прокурора та перевірити працю прокуратури. «До речі, тут же із Верховної Ради надійшов офіційний відклик вищезгаданій постанові Президії».

За словами заступника прокурора, в їх полі зору потрапили «і праві, і ліві, і центристи», а притягнути їх до відповідальності не так просто. Ще Президент Леонід Кравчук запропонував В. Дашкові дати правну оцінку справі, але коли йому на операцію оці виділяється 500,000 дол. замість 30-500,000 дол., то необхідно перевірити правомірність такої розпорядження. Якщо ж О. Мороз хоче розв'язати різні розмови та згоди, то він має би сприйняти розслідування. Але нам роблять різні перепони. Мало того, ми навіть не можемо поговорити зі Смірновим. Він просто зник.

(Закінчення на стор. 3)

ВЕРХОВНА РАДА ТУРБУЄТЬСЯ ОСВІТОЮ

Київ (УНІАР). — У Верховній Раді минулого тижня відбулися переслухання про стан освіти в Україні.

Міністр освіти Михайло Згуровський наголосив на існуванні тісної взаємної залежності між станом економіки і тим, як заклади освіти реагують на духовні, соціальні та економічні інтереси держави. За словами міністра, в Україні діє 23,200 дошкільних закладів, 21,350 навчальних закладів та установ, 121 гімназія і 124 ліцей. Навчання здійснюється українською, російською, румунською, молдавською, мадярською, болгарською, польською, грецькою, кримсько-татарською та іншими мовами. На початок цього навчального року бракувало 22,650 учителів, тобто у п'ять разів більше, ніж минулого року.

Щоб зміцнити настанову всього суспільства у ставленні до освіти, міністр вважає за необхідне визнати освіту активною складовою життєдіяльності суспільства і сформувати суспільний погляд на освіту як на національну ідею, що повинна стати органічною ознакою способу життя і мислення кожного громадянина України як суверенної держави.

В УКРАЇНІ Б. ЄЛЬЦИНА ЗУСТРІНУТЬ ПІКЕТИ

Київ (Р. Р.). — Тут 20-го лютого Українська Республіканська партія повідомила про намір пікетувати приїзд президента Росії Бориса Єльцина в Україну, який очікується на початку березня. УРП готується виставити пікети на трасі Бориспіль-Київ. Рада УРП 19-го лютого постановила, що до акції можуть приєднатися інші національно-демократичні організації.

У зверненні до Президента України Рада УРП наголошує, що Б. Єльцин не має морального права ступити на український ґрунт, оскільки на його совість трагічна чеченська війна. У заяві щодо соціально-економічної ситуації Рада УРП називає

Депутати висловили чимало пропозицій і рекомендацій. Згодом виступив заступник голови Комісії з питань науки Віталій Шкобо. В дискусіях взяли участь: ректор Київського Університету ім. Т. Шевченка Віктор Скопенко, який також очолює асоціацію ректорів України; начальник управління освіти Харківської Обласної Ради Олександр Сидоренко, вчителька біології Диканської школи з Полтавщини Любов Лелюк, міністр освіти Республіки Крим Анатолій Солдатович та інші. Позано різних фактів. Останнім часом закрито 1,700 дитячих садків, 26 шкіл інтернатів для дітей-інвалідів, що число таких дітей зросло на 10,000. Середні школи втратили 46,000, а вищі навчальні заклади 5,000 викладачів.

З підручниками справи стоять ще гірше, настільки погано, що під загрозою початок наступного навчального року.

Депутати прийшли до висновку, що без удосконалення законодавчої бази і без створення необхідних механізмів запровадження законів, цих руйнівних процесів не зупинити. Ухвалено підготувати необхідні документи, у яких передбачити видатки на розвиток освіти.

«абсолютно невинуватими» прорахунок президентської групи при здійсненні стратегії перетворень. Ці прорахунки «відтягують економіку України до політичного небезпечного європейського, а насправді російсько-імперського економічного простору».

У заяві гостро критикується створення в Україні фінансово-промислових груп, які, на думку керівників УРП, призведуть до «консервування монополізму і технічної відсталості».

На своєму засіданні члени Ради УРП обговорили комплексну програму консолідації української нації та ухвалили рішення провести шостий з'їзд УРП у жовтні 1995 року.

Київ. — Тут 7-го лютого підписано угоду між великою харчовою компанією «Крафт» та великою, яка є другою у світі за величиною, і Фондом Державного Майна України про передачу цієї компанії 88,4 відсотка акцій Троянської шоколадної фабрики «Україна». Решта 11,6 відсотка акцій належить працівникам фабрики. Загальна вартість угоди перевищує 25 міль. дол. Угоду здійснено шляхом першого в Україні інвестиційного тендеру. Голова Фонду Державного Майна України Юрій Ехануров відзначив, що це є початок великомасштабних інвестицій в економіку України, проте не є сідченням активної діяльності фонду.

МІКОЛАЙВ. — Найбільший в Європі Миколайський гіпноземний завод робить кроки для випуску прокату з алюмінію і його сплавів. Незадовго підписано контракт з французькою фірмою «Клесім» на поставку технічно-комерційних даних для проекту спорудження комплексної установи перероблення алюмінію. Французька фірма забезпечить підготовку проекту і доставку обладнання. Передається, що в недалекому майбутньому Миколайський завод забезпечить листовим прокатом Україну і зможе продавати його за кордоном.

Після того, як Владика Михайл Вівар справив колуду «Бог предв'ичний», почалася вечере. Перший тост був присвячений амбасадорів Ю. Щербаків. Усі присутні, стоячи, заспівали йому «Многая літа».

(Закінчення на стор. 3)

Уряд Е. Балладюра опинився в центрі нового скандалу

Париж. — У французькій столиці вирує скандал, пов'язаний з підслушуванням поліцією приватних телефонних розмов. До нього причетні багато чиновників міністерства внутрішніх справ і шість більшого — навіть міністр Шарль Паскуа і сам президент Едуар Балладюр.

Скандал почався ще кілька тижнів тому, після виходу журнальної публікації офіційної особи почали виправдуватися. Виступаючи в програмі національної телебачки, прем'єр-міністр Е. Балладюр заявив, що не давав дозволу на підслушування і нічого про це не знав. Відомо, що він признав, що у всьому винен поліцейський рапорт, в якому неправильно викладено справу Марешаля.

Прем'єр особистим наказом скасував практику підслушування приватних телефонних розмов і змусив до резігнації начальника кримінальної поліції Жака Франке.

Французькі спостерігачі порівнюють цей скандал до втергетського і перебачають, що він не тільки поганий на репутації прем'єр-міністра і уможливив його успіх у президентських виборах, але й може спричинити його передчасну резігнацію з теперішнього становища.

Два тижні тому паризький суд виніс рішення порушити кримінальну справу проти Марешаля. Суддя заявив, що слідство відбувалося з порушеннями кримінального кодексу і тому зібрані докази не можуть служити висновком. Він дав наказ зняти всі записи телефонних розмов сексопатолога, в тому числі з його зятем.

Ситуацію ускладнює та обставина, що прийнятий у

В АМЕРИЦІ

У СЕРЕДУ, 22-ГО ЛЮТОГО, республіканці в Конгресі відзначили 50-й день свого панування та прославляли свої успіхи у схваленні великої кількості своїх обіцянок, проголошених ними у плян «Контракт з Америкою», та почали приготувати ґрунт для обговорення запропонованого Президентом бюджету, щоб з'ясувати, чи обіцянки, згідно з якими бюджет до 2002 року, для того щоб зменшити видатки на 15 відсотків, республіканці пропонують зменшити або у деяких випадках зовсім зліквідувати деякі програми. Оцінює з перших програм, які заплановано змінити в той чи інший спосіб, це програми вишколу та освіти для безробітних підлітків, допомоги бездомним підліткам і ветеранам, допомогу республіканам колишнього СРСР, фонди на міжнародні дії Організації Об'єднаних Націй та урядової допомоги корпорації громадських телевізійних передач. Оцінює демократи на чолі з Президентом Біллом Клінтоном вже розпочали боротьбу.

ГОЛОВА ФЕДЕРАЛЬНОЇ ради валютних резерв Аллен Грінспен, з'явившись перед Конгресом сказав, що акції є показником «сповільнення економічного росту» та натякнув, що у випадку надто швидкого сповільнення, його установка негайно зменшити стопу відсотків. Заввага А. Грінспена аналітики оцінюють, як свого роду можливе прескасування, що Федеральна рада валютних резерв не має наміру знову підвищувати стопу відсотків.

НАМАГАЮЧИСЬ ОСВОЙТИСЯ зі своєю новою роллю партії меншості в Конгресі, Демократи переносять зі зміни дуже важко. Ця їх розгубленість та непевність можливих успіхів зробила з них дуже полюбляємими опонентами. З цього, очевидно, на кожному кроці намагаються скористати республіканці та посилюють свої новоздобуті права партії меншості. Аналітики уживають, що коли демократи не вийдуть себе скоро в руки, то вони готові залишитися партією меншості, а не пульсуючою опозицією.

ВІЛІЙ ДІД БУВ ЗНОВУ змушений змінити свою думку, шим разом у справі запланованих платних переїзді з Канади і Мехіко до США. Виявляється, що запланований план Президента Білла Клінтона був частинною бюджетом та мав за завдання здобути додаткових 400 міль. дол. річно. Оцінює запланований план виклав сильне обурення з усіх сторін, зокрема від урядів прикордонних штатів з обидвома країнами, а також від урядів Канади і Мехіко. Щоб не викликати гострих дискусій у засобах масової інформації напередодні дводенних офіційних відвідань Президента Б. Клінтона до Оттави вирішено цей план негайно елімінувати. Офіційні чинники у цьому випадку взяли нину на себе, щоб відвернути її від Президента, звязуючи, що погано перевірили ґрунт для такого плану.

УРЯД ЗСА ДОЗВОЛИТЬ рідині відвідати 28,000 кубних-килів втіаєві, які проживають в таборі американської військово-морської бази у залізі Гвантанамо. Такі відвідани дозволяються понад 7,000 особам, які заплановані перебувати у таборі на території Панами, майбутнього, що туди можна було відібрати літаками комерційних ліній. Оцінює у вересні всі утіаєві перевищено з Панамою до Гвантанамо, де вони підлягають новій програмі, яка розпочалася з 1-го лютого.

Мехіканську Церкву звинувачують у підтримці повстанців

Мехіко Сіті, Мехіко. — В цій країні наростає хвиля антицерковних настроїв, які є наслідком конфронтації між мехіканською армією з повстанцями підданого етніту Чілас-Повстання, яке почалося рік тому, відволакає на себе значні сили мехіканської армії і компромує теперішніх керівників держави.

Мехіканські попі дають все більше підстав очікувати, що політичний неспокій у Чіласі негативно позначиться на економічному становищі, особливо якщо взяти до уваги, що країна це не одужала після кризи мехіканського пезо, девальвованого на 40 відсотків у грудні минулого року.

В такій атмосфері провідники мехіканської Католицької Церкви підпали під підозріння, нібито вони співчують повстанцям. Згідно зі свідченнями газети «Нью Йорк Таймс», одним з духовних нахлибників повстанців є Єпископ Самуель Ріс Гарсія. Прихильники правлячої консервативної Револуційної партії називають його «спіскопом війни».

Тепер з'ясується, що повстання вирівалося ще в 1993 році і багато церковних діячів остерігаюся цього, однак мехіканський уряд замовчує факти, бо тоді вирішувалося важливе питання про участь Мехіко в НАФТА, тобто в договорі про торгівлю у Північній Америці.

Японці подарували Україні будинок на амбасаді

Джерсі Сіті, Н.Дж. — Коли після розпаду Советського Союзу Російська Федерация стала «єдиною легальною і справжньою спадкоємницею» колишнього СРСР, так зуміла повести справу, що всі дипломатичні осідки з будинками включно стали її власністю. Отже всім державам довелося будувати свою дипломатичну систему від самого початку, така ж доля випала також Україні.

Беручи під увагу що складну ситуацію України, а треба знати, що на сьогодні Україна має уже 46 дипломатичних осідків у 40 країнах світу, але це не є висатчальним, коли брати до уваги, що Україна велика держава важливого міжнародного значення.

У Японії колишня амбасада СРСР у Токіо, також стало власністю Росії, а Україна опинилася у дуже складній ситуації. І тут з допомогою України прийшла Японська фірма Шіба Ко-сан. Президент цієї корпорації Морітоші Накамура особисто запропонував Україні один із будинків фірми в найдорожчій околиці столиці — Шібісаї.

Це новий п'ятиповерховий будинок, який М.Накамура віддав у користування України на наступних п'ять років зовсім безплатно, крім чого купив все внутрішнє обладнання з телефонами і факсами, щоб амбасада України могла відразу починати працювати.

У ЛІТОВСЬКІЙ парламент затвердив закон про державну мову. Ново, очевидно, визнано литовську. Вже законодавчі та інші юридичні акти приймаються та оприлюднюються тільки державною мовою, не вестимість всю документацію в державних та громадських установах і організаціях. Закон передбачає застосування литовської мови у щоденному житті суспільств. І, охорону, а також сувору відповідальність за порушення мовного законодавства.

ЩЕ НЕ ВСТИГ закінчитися страйк шахтарів російської мови Вокрути, якім декілька місяців підтримували забастовку, але почався ще більший страйк на шахтах Ростовської області. Він охопив понад 75,000 робітників. Причини так само економічні: шахтарям, переважна більшість яких мають на своєму утриманні родини, не платять грошей. Якщо влада не вживе негайних заходів, страйкові комітети погрожують виступити, крім економічних, і політичних мотивів, в тому числі про резігнацію теперішнього уряду Росії.

ГЕНЕРАЛ Абдул Рашид Дустум, який уже декілька років командує збройними формуваннями узбекської етнічної меншини в Афганістані, остеріг, що з'явиться на проголошення незалежної держави, який бойовики ісламського студентського руху Талібан зажавають укріплення узбекської міліції. Формуції генерала Дустума повністю контролюють декілька провінцій на півночі Афганістану.

АГЕНТСТВО Ассошіейтед Пресс повідомило з Тель-Авіву, що у процесі кампанії, спрямованої на підвищення пильності громадян у боротьбі з тероризмом, місцевий суд засудив двох воїнів автобусів до грошової кари по 400 дол. Обидва воїни не звернули ніякої уваги на забори під лапками торб, які, як потім з'ясувалося, сиділо зашифлю пересічених у цивільний одяг поліціянтів. Після вибуху в автобусі вносі минулого року, коли загинуло 22 особи, працівники громадського транспорту зобов'язані повідомляти владу про всі забори пасажирів зоб'язані.

ПЛАТЯ, починаючи від лютого цього року, обмежила кількість туристів, які прибувають автобусами з прибалтійських країн, Польщі і колишніх советських республік. На 1995 рік італійська влада встановила квоту для України — 50 автобусів. Обмеження одичне не стосується громадян, які подорожують літаками або автоми.

Амбасадор Ю. Щербак (посередній) дає автографи гостям.
(Світлина Б. Антоновича)

оаянтіють у національні строї. З коротким вступним словом до присутніх, яких у святково прикрашений залі зібралося біля 300 осіб, звернулася голова «Клубу 500» Галина Яровишчак. Привітавши гостей та його дружину, вона відзначила велику роллю, яку відіграв клуб у відкритті першого на американському континенті генерального консульства незалежної України.

Далі обов'язки господаря бенкету перейняв відомий громадський діяч, адвокат банкір Юліан Куліс. Слід зазначити, що в усьупі цієї імпрези, яка, без сумніву, надто запам'ятається багатьом її учасникам, він вніс великий внесок.

(Закінчення на стор. 3)

„Будуймо разом незалежну Україну!“

FOUNDED 1993

Svoboda (ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association, Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Svoboda: (201) 434-0237 UNA: (201) 451-2200

Бюро УНЧ у Вашингтоні: (202) 347-UNAW. (202) 347-8631 (факс).

Передплата на рік \$55.00, на півроку \$32.00, на 3 місяці \$17.00.

Для членів УНЧсоюзу \$30.00 річно. За кожну зміну адреси \$1.00.

Чекі i "money orders" виставляти на "Svoboda".

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Передвиборча метушня почалася

Хоча минулий вівторок був поширений до трьох днів з уваги на свято День Президентів у пошани Джорджа Вашингтона і Ейбрагама Лінкольна, про них мало хто згадував, натомість, у центрі уваги всіх засобів масової інформації були републіканські кандидати на майбутнього президента ЗСА.

Злетілось це братство до стеїту Нью Гемпшир, буцімто на бенкет-беніфеїс для збирання фондів для Республіканської партії, а фактично на започаткування передвиборчої кампанії, бо точно за рік власне в тому стеїті відбудуться перші передвибори Республіканської і Демократичної партій. А згідно зі статистикою і традицією, кандидати, які здобудуть перемоги в нюгемпширських передвиборах, стають номінатами на президента ЗСА своїх партій. Це, мабуть, тому, що Нью Гемпшир є своєрідним ідеологічним перекроєм загального членства обидвох партій у крайовому відношенні. Про це кількакратно пригадував чільний кандидат республіканців, тепер речник їх більшості в Сенаті Боб Дол, кажучи, що його програма у передвиборах в Нью Гемпширі в 1988 році проти Джорджа Буша перерогодила йому дорогу до президентури.

Були в Нью Гемпширі задекларовані і ще нездекларовані кандидати: сен. Філ Грем і нечуваючи у тих околищах його тексаским акцентом, політичний коментатор Пат Бюкенен — до речі, відомий зі своєї твердоті і послідовної оборони Івана Дем'янка, — ще один південник, колишній губернатор Теннессі Ламар Александер, консервативний конгресмен з Каліфорнії Роберт Дорнан, а навіть ліберальний сенатор з Пенсильванії Арлен Спектер, єдиний з цієї екслюзивної групи кандидатів, який, наперекір плейтформі Республіканської партії, обстоює право жінки на аборт.

Кожний із цих кандидатів, як це пристало в таких ситуаціях, стався багато говорити, не кажучи нічого. Кожний з них стався встановити свій "імідж" для засобів інформації, а з тим і для громадськості, при чому найбільш виразним у цьому відношенні був сен. Дол, який намагався — без сумніву, за порадами своїх менеджерів — замінити свою сувору маску законодавця більш лагідним, усміхненим, людяним виглядом обличчя, яке імпонувало б виборцям обидвох статей.

Взагалі, передвибори в Америці — це цікавий і унікальний аспект цілого виборчого процесу в ЗСА. Це немов елімінаційні ігри у спорті, в яких часом можна натрапити на краші змагання, як у фіналі.

Республіканці цього року стали дуже самовпевненими у наслідок їхньої переконливої перемоги у виборах до Конгресу минулого листопада, коли вони здобули перевагу в обидвох палатах, відвоювали від демократів цілий ряд губернаторських постів і стейтських легіслатур. Тому може й дуже яскраво пробивається тут факт, що ні один із республіканських кандидатів не турбується майже певною кандидатурою на другу каденцію Білла Клінтона, доля якого виглядає приречена в наслідок невдач у внутрішній і зовнішній політиці, зокрема провал його плану медичного забезпечення, вагання щодо війни в колишній Югославії, ескапада в Сомалію, не говорячи вже про його особисті справи. Щораз частіше поширюються голоси в пресі, що демократи починають розглядатися за інших кандидатом, хоча крім віцепрезидента Альберта Гора нікого на горизонті не видно. Але, кажуть, в політиці все є можливе, тому може й дещо передчасною є ця неприхована самопевність республіканців. З історії відомо, що такий чи інший скандал, захитання економіки, будь-яка несподіванка за кордонами країни можуть радикально змінити ситуацію та перекреслити всі прогнози. Тому власне й таким цікавим і динамічним є виборчий процес в Америці.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними зазначеннями-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані червою ділою інвертали на друкарській машинці і лише на одному щод. листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися вельми відступів поміж рядками і писати розбірливо (документуємо цю вимогу як писання вельмикими літерами, насправді підказує, що мають бути малі, але великі помилки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо заведе потреба). Дописи слід надіслати до редакції до десяти днів після опублікування. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо допускати подати повні імена і прізвища у своїх матеріалах, не скорочуючи їх. У випадку англійських імен чи прізвищ слід подати їх і по-англійськи і по-українськи. — Редакція.

Треба було поновної появи численних жирновиских на арені російської політики із заперенням варварської напасті на свободулюбну Чечню, щоб переконалих ко декотрих керівників політики Заходу, що Москва покищо не відступає від своїх вікових агресивних тенденцій. У своєму виступі на форумі Думи 16-го лютого президент Борис Єльцин дав виправдані претензії на знищення героїчеських тенденцій і бажань народу свого народу на свободу і державу незалежність. Він тільки оскаржує російських генералів за професійну неготовність до агресії на Кавказі.

Із зміною республіканської більшості в Конгресі ЗСА чути сильніші голоси у справі поширення оборонної системи НАТО на схід. На цю тему — поширення НАТО з включенням Польщі, Чехії, Словаччини і Малярщини — знову виступив відомий політичний науковець Збігнева Бжезінський у статті "Плян для Європи" в журналі "Форейн Аффейр" за січень-лютий 1995 р. В цій статті проф. Бжезінський аналізує минулі і майбутні дії НАТО в Європі і в Європі і стосуки Європи-НАТО з Росією. Автор статті авторку неспівісткості Адміністрації Клінтона щодо поширення НАТО на схід. Віцепрезидент ЗСА твердить, що сташе поширення оборонного Союзу (НАТО) на схід сприяло б навіть тим країнам, які не є в першій черзі вступу, а заступник державного секретаря доводить, що проспект Росії і Польщі прийняття до НАТО є той сам. Адміністрація Білла Клінтона обстоює різне трактування всіх щодо вступу до НАТО нових держав, а республіканці думають категоріями, що той, хто хоче боронити всіх, — не боронить нікого. Автор статті сильний до настанови республіканців — "як Казахстан чи Киргизстан з цієї самої категорії що й Чехія чи Малярщина?" На шастя, твердить автор, Адміністрація Клінтона в останньому часі виявляє більшу ініціативу щодо поширення НАТО на схід і є схильна до смислового підходу до справи німецьких державних керівників.

Для примирення росій-

Михайло Шпонтак

НАТО ПОСУВАЄТЬСЯ НА СХІД

ських турбот від поширення НАТО автор пропонує двотвору основу підходу до Росії. Разом з незалежним рішенням поширення оборонної парасолі НАТО на схід треба запропонувати Росії допомогу для створення нової трансконтинентальної системи колективної оборони, яка сягала б поза експансію самого НАТО. Така подвійна стратегія підсилення миру в Європі після холодної війни могла б задовольнити суттєво і символічно відому на полегшівості Росії на ширшу паневропейську систему оборони. Ця пропозиція, продовжує автор, нової спільної структури повинна включати два складові елементи: формальний договір глобальної співпраці безпеки НАТО і Російської Федерації і другий елемент — дії особливих консуляцій безпеки в складі Конференції безпеки і співпраці в Європі. Угода ця повинна підкреслити, що поширення НАТО не є спрямоване проти Росії і питання включення Росії в систему НАТО залишається відкритим. НАТО і Росія, підкреслює автор, спільно можуть міркувати над пропозицією в складі Конференції безпеки і співпраці в Європі, яка передбачала б раптову реакцію НАТО і Росії на загрозу миру в регіоні; механізм, через покликання формальним членом НАТО, обстоює, якщо стосуються й з Росією ставуть більш стійкими. Коли ж реакція Росії до поширення НАТО буде антагоністична, Україна стане перед можливим вибором незлагоди. Деякі українці наголошували на членстві в НАТО по можливості якнайшвидше, обстоюючи якщо стосуються з Росією погіршення. Інші обстоюють акомодацию з Московією.

Проблему України, підкреслює автор, не можна відкладати. Україна є завелека, занадто важлива, а її буває занадто чутлива справа як для Росії, так і для Заходу. Разом з поширенням НАТО і нормалізацією стосунків безпеки з Росією Захід буде зобов'язаний знайти нові зносини між Україною і НАТО. Утвер-

дження незалежності України є найбільш рішучим і суттєвим зворотом то постсоветського плоралізму. І тому західні альянти односталого згідні, що довготермінові екзистенція України є в інтересах НАТО.

Росія у своїх задумах, продовжує автор, остаточного поновного вистомтання України не може посилювати почуття небезпечі країни чи прискорювати обставини, в яких експансія НАТО на схід спонукає Україну шукати прискореного вступу до НАТО. Таке міркування повинно стати сильною спонукою для Росії розважити можливість спільного вступу в Західом, яке в розрахунках Москви може зменшити можливість драматичних змін в геостратегічній просторі "близького зарубіжжя". Тому доцільним в НАТО-РФ договори повинні стати дуже виразний додаток, включаючи зобов'язання обох сторін (НАТО і Росії) щодо незалежності і безпеки України. Джерелом НАТО-РФ гарантії України повинні стати спільний інтерес обох сторін в процесі неантагоністичного сплетення транснаціональної і Євразійської системи безпеки. Обструкція в конструкції ширшої трансконтинентальної системи безпеки була б шкідливою, особливо для самої Росії. Північелітості тому Советський Союз відкинув свою участь в "Плян Маршала" і вибрав дорожку йти самотужки — до розвалу з невилкової хвороби історичної втрати. Загроже-на, стверджує автор, від мусульманських країн на північ і в обличчя можливого членства в НАТО по можливості якнайшвидше, обстоюючи якщо стосуються з Росією погіршення. Інші обстоюють акомодацию з Московією.

Проблему України, підкреслює автор, не можна відкладати. Україна є завелека, занадто важлива, а її буває занадто чутлива справа як для Росії, так і для Заходу. Разом з поширенням НАТО і нормалізацією стосунків безпеки з Росією Захід буде зобов'язаний знайти нові зносини між Україною і НАТО. Утвер-

свого інтуїцією і своїми здогадами буття щіть примітивної людини на наших землях. Інший її тіп на спорішенні теми — це сеєй "Родинний альбом" (1971). Під ним дететним заголовком автора виводить генезу людини на терені України, сугеруючи еволюційний принцип розвитку людини з нижчих істот (за Дарвіном), не крестивний (за Бібілю), що означає не нахальність авторкою для сиривання. Янина зоологія або обожнювання тварин, це є доказом перетворення тварин в людину, а лише зближення з пантеїзмом, обожнюванням природи — флюїди і фавни. Залишки зоології побутують і тепер і доні — т. зв. "святі корови". У цьому творі, як і в інших ("Благослови, мати") авторка робить спробу на основі мовних елементів відкрити праданний міт, стьт світлодіагу праданного поселення — автохтона на українській землі. Ці гіпотетичні твердження не раз детені і влучні, а не раз не піддаються мовній етимологічній аналізі, згідно з розвитком індоєвропейських мов. У своїй основі в "Родинному альбомі" трактується тотемізм, яка фаза, що через неї пройшло все людство. Стиль сеєго майстерний, отож читается він з цікавістю, хоча це безтисезночність. Д. Гумєна поднесує всі класи людства з вічними моральними законами, про які люди казав Христос: у його казках-ідеях заложена протидія причинним знищення, що ведуть на бездоріжжя, а саме і себелюбство, мстивність, ненависть, використання загальною для обстоистих ічнєй. Протилежність усьому твору заложена у Христовому вчєні. Безперечно, сеєй "Родинний альбом" стимулює думку.

Твір "Минуле плєне в прийдєшнє" (1978) — це розповідь про Триплїя. Ще у вступі авторка стверджує, що і, пізнання минулого — це жива, плїчова вода". Доба нашої Триплїя — це чия плїчовість шивілізації: будування гістєтських півіліцій, розвиток Мєсопотамії, Крєтє, Греції, Італїї, Римської імперії, фїнікійських флїптілії. Тож нап добу розвинєний плїчний неолїт (енєолїт) — Триплїйська культура — виступає у контексті тих древніх шивілізацій яка євоєрїдна рівноярдна культура.

Докїя Гумєна основою свої гіпотетичні картини побуту минулого тих тисячолїт до нашої єри на великій джерелїтї культурї. Її гіпотєза спирається на твердий ґрунт архєологічних данних і спекулятивних висновків учєних — українських і чужинєських. Тому читач, ілуч за розповідю авторки, починає виникати у пєсїкху нашого далекого прєдка. Це немале досягнення авторки. Призвiamo тільки, що наукову основу для такої розповіді дав ще Вікентїй Хвїйка, що в кінці минулого столїття відкрив світові не тільки палеолітичні стоянки Мїзія на Чернігівщині, але й далеко плїзну, вже кайтучу, як на той час, Триплїйську культуру (друкувача в журналі "Києвська Старина" в 1899 році). Але життя у ті мертві черепки нестєта такї Докїя Гумєна. До шїх ж групи творів належить і повість "Небєсний корабль", де авторка лїа, що послєдк давньомїрунє і далєє майбутнє. Дїя починає на євразїйських прєсторах з центром в Прїзів'ї та в мїжплїнїтарних прєсторах на космічному кораблї в колї дослідників з ішої плєтєні. Дослідник вивчають добу єноєолїт — перїод на ємєжі мєжі неолїтом і брєзонєвою добою на земній плєтєні. На ємєжі космічного корабля вїрєисують візуальні відбєраження минулих тисячолїт — ІІІ—IV тисячолїт до Хрїста, на ємєжі ладї матїяркїа і патрі-

ПРО ЦЕ І ТЕ

Про рідну і нерідну мову

Немає, здається, тижня, а може і дня, щоб не зустрілися з проблемою якоїсь байдужості, а то і явною нехтування українською мовою в Україні і не стосується не лише окремих громадян, але і урядових осіб. Постійно і то на всіх відтинках культурного життя російська мова надалі є ведучою, а можемо сміло сказати, що пріоритетність її росте швидше, ніж це було два роки чи навіть рік тому, не заважаючи на всі протести, заперення і солосні заклики українських передових політиків у Верховній Раді і поза її мурлами. Якось спостерегаючи ці симтоми, не можу позбутися почуття, що ця політика ведеться плєвною і консеквентно для чїтко означених цілей, які кожнємоу ясні.

Прикладів таких багато, що навіть не знаю від чого починати, але треба ці факти бодай частинно подати, щоб не бути голослівним і мати можливість зрушити з мертвої точки совість нас усіх, щоб чьому рєдчївє русифїкації ставити чолє. Ось, наприклад, вїзьмїмо тільки обмінїє групи на стажуванїя: студентїв, профєсорів чи факціантїв. Майже кожний із них надається тут у нас перекладача принципово лише із знанням російської мови. Ось маю перед очима прєспект літніх курсь вїзїв до України з культурою і мовою, що їх організовує Бєлїтїн Грїн університет Озїай. В програмі п'ять курсь вїзїв, з того лише один український, а чотирі російські. З того ж стеїту пишуть, що профєсор ємерїт в Мїзїї Іван Кохан написав українською мовою підручник імунїологїї і зустріється з дуже дїєвною опозицією Міністерства Охорони Здор'я в України, яке забало собі, щоб цей підручник був написаний на "обєчєноб'янтїм", тобто російською мовою. Треба було бачити заходів і перегорїти, щоб міністерство поєдїлило на мову українську і це з певними передумовами позитивної оцінки євїєціалїстїв. Врєшті дозїл на українськє мову здобути. Якось важко, однок, зблєгнїти, де ми є і... „о тєпєра, о морє".

Зразу за такими прикладами насувається настїрпєне питання — чому в Україні появляється тепєр стїлькї вїдїдєн євїтївої лїтератури російською мовою, а чораз менше українською? Відвїдуїчи Україну, ми бачили як єкїєкі з книжками, усі книгарї трїпїлї вїд перєновення російськомовною лїтературою. Це саме дїється з перїодїкою та ішїм ґрукованим словом, а тим часом минулого тїжнїа наш євїєчєник прїєсїє сумну вїстїку, що "Лїтературна Україна", здається, вїстїпула в євїт єстатнє чїсло черєз брєк

Як додого можна терпїти стан, який утримувється без зїмї, в якому майже всє бєз вїстїтку „службова братїя", починаючи від єекретєрїкї і кїначючи уже на якому заєводно єаблїє порозумїється із вїдвїдувачами на мовї найбїльшого, а „з-а-р-р-б-ї-ж-ж-ж"? А куди дївається державна, обов'язкова для прєдставнїкїв незалежної єуверєної в неперуїнних кордонах державї?

Роман „Золотий плїт" (1969) має єсучасну тематїку, але його персонажї зв'язанї єтудїями їх давньомїрунїх часів, тому тут вїстїпують рємїнієсценції давнїни. Це пєсихологієське плєтєво, тематїчно — наукова фантастика.

(Закїнчення на стр. 3)

О-КА

Відсвіт вражень...

(Закінчення зі стор. 2)

Докія Гумєна. 1944 рік

Про деякі твори другої групи, не зв'язані з археологічними здобутками, ми не можемо говорити, бо вони нам недоступні. Це нарис «Ех, Кубань, ти Кубань хлібородна» (1931), «Стрілка колається» (1931), «Листи з степової України» (1929) та повість «Кампанія» (1931). Перший твір, що з'явився на еміграції, це роман у чотирьох томах «Діти чужацького шляху» (1948-1951 і 1983) — мемуентальна хроніка-споєна селянського побуту, побутово-психологічна студія над українською людиною наших часів, що розповідає про кліка поколінь українського селянського роду. Задум твору був виношений авторкою ще задово. Особливе враження робить перлина її творчості, епістолярний роман «Мана» (1952); він глибоко психологічний, збуджує високі реєстри у людській душі — від зображення кохання у найчистішій його формі. Генеза твору криється в душі письменниці. Збірка нарисів «Багато неба» (1954) — це своєрідний трагелог на основі подорожовань авторки по Америці з її спостереженнями й рефлексіями, написаний широким й безпосереднім, роман-хроніка «Хрещатий яр» (1956) — це, за оцінкою Ю. Лавриненка, «індивідуальна, а загалом всеосвящая розповідь-відслухання широким неспасливою людиною» в час німецької окупації в Києві. Героїня твору — Маріяна, людина високих поривань, емоцій. Та її становище несправді несправді, що знову за Лавриненком, відзеркалює «силу пасивного повороту народних мас». Та ж сама героїня Маріяна виступає в романі «Скарга майбутнього» (1964); для її попереджувальне, «Хрещатого яру». Вирожист до совєтського режиму проявляється в її Маріяні, а радше в самій душі героїні; вона індивідуальність і їй важко віднайти себе в масовому совєтському суспільстві. Вона утілює задлявнену в ідею самодосконалення і хоче це бачити в собі, і в інших.

Репортаж Д. Гумєної «Вінні кози Альберти» (1959) зближений жанрово з нарисами «Багато неба». Тут, однак, оживає перед нею західна Канада. Вона накреслює розвиток і побут українців Канади тих районів. Авторка спостерігає, як поселенці намагалися зберегти у дітлах своє старіє, збірка оповідань «Жалоба» (1959) — це цікава мала проза, психологічні рефлексії. Вони зародилися в неї ще коли авторка подорожувала по степовій Україні. Новелі й оповідання «Серед хмарості» (1962) відзеркалюють американський побут — Нью-Йорк; тут відчужається знання людської душі, вблгнення в неї. Збірка новел і оповідань «Чотири сонця» (1969) — уже з тематикою нового світу, усе це з психологічним підслухом.

Останній її твір з перебування на еміграції — це «Внуки столітньої заповіді» (1981) — українські новелі американського походження. Це легко написана книжка про українців в Америці; це люди уже з новими реакціями на різні явища в Америці; тут різні суспільні верстви — це оповідання письменниці, можна б сказати, «перекрій суспільства». Її «Дар Евагет» (1990) — це корона її праці, побудована на основі пережитого за все життя, на чому і ми ґрунтувалися, накреслюючи її життєвий шлях.

В кінці цього схематичного огляду хотілося б зупинитися над одним явищем, яке спостерігає сама авторка у своїх прейшканих споглядах «Дар Евагет». Це те невиснажене для неї обставина, що при найбільшій небезпечі для неї чи для її ріднини приходить неочікуваний повороток. Винахід згодом, що людина, яка носить у собі іскру Божу — талант творчості, перебуває і сама під незримим опіком Творця, недаремно ж іскра Його жевріє в ній і охороняє її. Цей задок нехай і буде ювілейним даром письменниці, гуманістичній і правдолюбстві в 70-90-ті.

МАЄМО НА СКЛАДІ ЦЕРГОВУ КНИЖКУ

Володимира Барагури

„ВОЄННІ ПЕРЕЖИВАННЯ СІРОЇ ЛЮДИНИ“

(Спогади з другої світової війни)

Видавництво і друкарня Свободи, Нью-Йорк — Джерзі Сіті, стор. 146. Ціна 15,00 дол.

Можна набувати у книгарні Свободи.

Мешканці Стеки Нью-Джерсі зобов'язані доплатити до ціни 6% продажного податку.

Окружний Комітет Відділів УНСОюзу ПЕРТ АМБОЙ, Н. Дж. повідомляю, що

РІЧНІ ЗАГАЛЬНІ ЗБОРИ

відбудуться

в суботу, 4-го березня 1995 р., о год. 2-й по полудні в залі церкви св. Михайла

South 3rd Avenue, Manville, N.J.

У загальних зборах зобов'язані взяти участь, з рішенням правом голосу: Члени Управы Окружного Комітету, Конвенційні Делегати, та по два делегати наступних Відділів:

26, 104, 155, 168, 209, 294, 312, 332, 349, 353, 372

Гостей, Членів Українського Народного Союзу радо вітаємо:

ПРОГРАМА НАРАД:

- Вітання і схвалення порядку нарад.
- Звернення до православної церкви.
- Вибір Президії.
- Відчитання і прийняття протоколу з попередніх Загальних Зборів.
- Звіт устаточеної Управы і Контрольної Комісії.
- Дискусія над звітами і їх прийняття.
- Вибір нових Управы.
- Слово кавира УНСОЮ ОЛЕКСАНДРА Ю. БЛАГІТКИ.
- План праці на бачущий рік.
- Внески і Загати.
- Закриття Загальних Зборів.

У нарадах візьме участь:

ОЛЕКСАНДЕР Ю. БЛАГІТКА, касир УНС

За УПРАВУ ОКРУГІ:

Михайло Захарко, голова

Софія Лонішин, секретар

Іван Бабін, касир

„Будуймо...“

(Закінчення зі стор. 1)

Запрошений до слова генеральний консул України у Чикаго Анатолій Олійник позачасово присутній з біографією Ю. Щербак.

Ю. Щербак народився 12-го жовтня 1934 року у Києві, за національністю він український. У 1958 році закінчив Київський Медичний Інститут ім. О. Богомольця. Мас науковий ступінь доктора медичних наук. Випрождав майже 30 років працював у Київському Інституті Епідеміології та Інфекційних Захворювань ім. Л. Громова, потім старшим науковим працівником, консультантом. Від 1987 до 1989 року Ю. Щербак займався творчою працею, був секретарем (на громадських засадах) Спільки Письменників України. А потім відірвався від сторінок і його біографії. Від 1991 році його призначено міським охорони навколишнього середовища. У центрі його уваги — Чорнобильська трагедія.

У 1992 році Ю. Щербак переходить на дипломатичну працю. Випрождав два роки — посол України в Ізраїлі, а жовтні 1994 року Указом Президента України призначається амбасадором України у ЗСА. Амбасадор володіє англійською та польською мовами. Одружений, має сина і дочку. А нещодавно він вступив в діалог, народився син.

За короткими рідкими біографіями, — проповожає генеральний консул, — стоїть людина високого громадського обов'язку, один з архітектів відраження української незалежності. Українська дипломатія виграє, коли до її лав приєднується Ю. Щербак. Під час праці в Ізраїлі Ю. Щербак своєю активною позицією знайшов шляхи виявлення зацікавленості справедливому вирішенню горезвісної справи Дем'янича, дав зрозуміти, що йому не були байдужим до його долі.

Після, письменник, дипломат, високий політичний діяч, доброзичливий і відкритий людина. Ці та інші особисті і професійні високі якості щасливо об'єдналися в особі Юрія Щербак.

Ю. Кулас запросив до слова амбасадора Ю. Щербак. Його яскраву, добре аргументовану промову вислухали присутні з великою увагою, її неодноразово переривали гучними оплесками, які свідчили про те, що учасники зустрічі підтримують політичний курс Президента Л. Кучми, її реформи, які здійснюються тепер в Україні під його керівництвом.

У своїй промові амбасадор зупинився на проблемах, над вирішенням яких зосереджені зусилля молодого держави, та найперше ґрунтовно проаналізував стан українсько-американських відносин.

СИМФЕРОПОЛЬ. — Тут 14-го лютого відбулося перше засідання Комітету суспільної злагоди, створеного з ініціативи Юрія Мешкова. До комітету увійшли перший заступник міністра Криму Анатолій Франчук, голова Симферопільського Миського Комітету Віталій Кириченко, інші депутати, підприємці і представники суспільних організацій. Договір про злагоду в суспільстві підписав президент Криму Ю. Мешков і деякі депутати від фракцій „Росія — Єдиність“. Підписання договору зігнорували майже всі впливові політичні партії Криму, в тому числі й та, котра свого часу вступила Ю. Мешкова на президентський пост.

ФУНДАЦІЯ УКРАЇНСЬКОГО ВІЛЬНОГО УНІВЕРСИТЕТУ ЗАСЛУГОВУЄ НА ВАШУ ВСЕЧІННУ ПІДТРИМКУ! Ukrainian Free University Foundation, Inc. P.O. Box 1028 New York, N.Y. 10276

Ю. Щербак, в асисті радника амбасаді Дмитра Маркова (лізав) під час зустрічі з г-р. Іліною Діг. Едгаром.

— Минулий рік, — сказав він, — був ознаменований підписанням глобального історичного значення. Маю на увазі державу візиту Президента України Леоніда Кучми до Америки, його зустрічі і переговори з президентом ЗСА Клінтоном та іншими чільними представниками Америки, які завершили підписанням 14 важливих документів, серед яких найголовніший „Хартія українсько-американського партнерства, дружби і співробітництва“. Обидві держави погодилися з тим, що незалежність, суверенітет, територіальна цілісність української держави мають фундаментальне значення для її братства. Досягнуто домовленість розвивати військове співробітництво і проводити регулярні консультації з проблем міжнародної безпеки.

У відповідь на зобов'язання України проводити ринкові реформи ЗСА підтримали свою готовність надавати їй фінансову і політичну підтримку. Президент Клінтон повідомив про надання Україні допомоги в розмірі 350 міль. дол. Окрім цього американська нагодасть України ще 350 міль. дол., які призначені для ядерного зброєння.

Далі український дипломат зупинився на характеристиках ситуації економіки країни. Він зазначив, що в минулому році обсяг промислового виробництва зменшився на 28 відсотків, а сільськогосподарського — на 17 відсотків, національний продукт зменшився на 26 відсотків. В той же час, завдяки різним заходам, здійсненим в кінці 1994 року, вдалося долати перших позитивних змін. Проведено лібералізацію і стабілізацію валютного курсу і хоча він ще тримається на значних рівнях, але стабільніших величинах. При високій інфляції вдалося втримати зростання ціни.

У цьому році буде приватизовано 23,000 підприємств.

Прокуратура...

(Закінчення зі стор. 1)

О. Коліноко розповіла багато вражаючих випадків безгосподарності чи саботажу. Наприклад, Узбекистан пропонував Україні в обмін за цукор бавовну в такій кількості, що вистачило б забезпечити працю всієї галузі.

Але цукру так довго не відправляли, що Узбекистан купив його в іншому місці і продав бавовну. Другий приклад: на думку українських фабрик, зберігалося дуже багато вонючої вонючої вали, а в цей час власті закупували вонючу в Швейцарії за валюту, мовляв, вона ліпша. Комерційний „Альянс Кредит-Банк“ порушує закон і під його документами стоїть підписи О. Мороза і В. Масола. Асоціація „Земля і Люди“, очолювана О. Тахенком, взяла кредит під гарантію Кабінету Міністрів України на суму 70 міль. дол., а через рік кредит не повернула і борг цієї зріс майже до 72 міль. дол.

О. Коліноко зупинилася до Верховної Ради з закликком підтримати дії прокуратури, спрямовані на захист держави від корупційних дій, які порвалися до влади.

лату. За цей вечір до фонду прийшло понад 45,000 дол. За час триденного перебування у Чикаго Ю. Щербак провів серію зустрічей і консультацій з керівниками ряду промислових корпорацій середнього заходу ЗСА, на яких обговорювалися можливості значного поширення торговельно-економічного співробітництва України з діловими колами одного найбільш розвиненого регіону Америки.

Амбасадор України привітав губернатора стеїту Ілліной Джеймс Едгар. Обговорювалися перспективи створення українсько-американського торговельно-палати з квартирою у Чикаго.

Підлітими та багатими на конструктивні ініціативи були переговори із Патріком Арбором, головою Ради директорів найбільшої у світі чикагської біржі зерна та сільськогосподарських продуктів. Він висловив готовність сприяти підготовці та здійсненню запропонованого Ю. Щербак проекту відкриття у Києві великої зернової біржі, яка буде включена у міжнародну мережу світового зернового ринку.

Амбасадор також зустрічався з представниками Українського Лікарського Товариства Північної Америки, взяв участь в урочистих зборах, присвячених роковинам сінченних актів в Україні у 1918 і 1930 роках.

Ю. Щербак побував в редакції газети „Чикаго Трибун“, виступив у популярній радіопрограмі мережі Крайового публічного радіо, дав інтерв'ю журналістам ряду газет, у тому числі і „Свободи“.

В офіційних зустрічах Ю. Щербак з керівництвом стеїту та в розмовах з діловими колами брав участь генеральний консул України в Чикаго А. Олійник.

Св. п. П. Вариха

В дні 8-го лютого 1995 року на 81-му році життя раптово помер св. П. Петро Вариха, в Іюскерсі, Н. Й.

П. Вариха народився в селі Жидина в західній Лемківщині. Був здібний і підприємливий, під час війни мав свою крамничку в Горлишках, а в селі Жидина гарбарню. Для людей в Європі війна скінчилася в травні 1945 року, але не для поляків, які мали інші плани. Не маючи чим заселити західні польські Лемківщини, придурили війни виселити лемків на схід і захід, щоб знизити наші краї і замешкали там наріди.

Не пощадили недолі та кож П. Вариху з жінкою Ана-стасією (з дому Говаська) та з родиною. Він був виселений в 1947 році на західні землі та переніс великі знущання і переслідування.

Маючи в Америці рідних, при першій нагоді виїхав в 1962 році до Іюскерсу, бо не хотів, щоб колись знов ший доробок його життя хтось йому зрабував.

Св. п. П. Вариха тяжко працював і доробився поважного маєтку, виводив шестеро дітей та дочекався 15-ох внуків, деякі з них є членами Українського Народного Союзу, Організації Оборони Лемківщини та інших організацій. Належає до людей, яких ніби так мало

Хай чужай, але привітня американська земля буде йому легкою, а ми, що залишилися, ніколи про нього не забудемо!

Ю. К.

УКРАЇНСЬКИЙ ХОР ДУМКА в Нью-Йорку ділиться суменно вісткою з членством Хору та українською спільнотою, що наш довголітній хорист

бл. п. д-р мед. БОГДАН БАБІЙ відійшов у вічність 12-го лютого 1995 р. Опечалені друзини МІРА та всієї родині висловлюємо глибокі співчуття. УПРАВА ХОРУ

Створено Академію Танцю

Серед визначних подій сучасного українського мистецтва з'явилася мабуть головна: вперше в історії існування України у Києві на базі Національної Опері відкрили Українську Академію Танцю.

Як відомо, справи в ділянці танцювальної культури упродовж багатьох років йшли не дуже справно. Навіть до цього часу в Україні функціонувало лише одне хореографічне училище та декілька факультетів народного сценічного танцю в інститутах культури. Тому зрозуміло, що кількість випускників спеціальності була мінімальна і для багатомільйонного населення України загальні недостатні. Крім того отримати вищу хореографічну освіту або науковий диплом було можливо лише в Москві і Санкт-Петербурзі. З цих та багатьох інших причин поступовий розвиток національної танцювальної культури та класичного балетного мистецтва було затримано. Необхідність перебувати застарілої системи нарізла давно, але державними органами ці проблеми не вирішувалися, навіть не розглядалися. Саме тому ініціатором цієї справи став відділ театрознавства при НАН України, з допомогою якого і був відкритий новий недержавний навчально-методичний центр, спроможений вирішувати питання середньої та вищої освіти, проблеми творчих обмінів як окремими виконавцями, так і цілими балетними колективами. Центр поширив

науково-дослідницьку базу, буде подавати допомогу у втіленні нових художніх ідей. Вже сьогодні з допомогою Української Академії Танцю відкрито декілька спеціальних балетних шкіл для обдарованих дітей у різних містах України, факультет хореографії у Київському Театральному Інституті ім. І. Карпенка-Карого, Інститут Народного Танцю у Львові тощо. Але мабуть найбільш визначною подією у діяльності академії став Перший міжнародний конкурс артистів балету ім. С. Лифаря, який проведено минулого літа у Києві на сцені Національної Опері України. У конкурсі взяли участь артисти з Японії, Китаю, Росії, Югославії, В'єтнаму та інших країн. Про високий рівень конкурсу переконливо говорить склад журі, до якого виїхали видатні діячі світового мистецтва: Алекс Урсуляк, Ю. Григоричев, В. Дзеркалов, Милорад Міскович, Мінора Очі, А. Макаров, Клод Бессі, В. Слізарів, Жан Делайе, І. Самсонов, Кліяно Бандера, Ю. Капраліс, В. Каліновська. Тепер конкурси Сержа Лифаря буде проводити постійно раз в чотири роки відповідно з існуючими світовими стандартами.

Таким чином відкриття в Україні Української Академії Танцю буде сприяти розвитку національної культури, а також допоможе їй вийти у світовий творчий процес.

Олена Слюхінська Київ

„Дзвіночок“ з Рогатина

Мабуть читачам „Свободи“ писмено буде знати, що у деревному Рогатині виходить й пішов уже по всьому світу журнал українських дітей „Дзвіночок“. Тобто, відроджено „Дзвіночок“, який до 1939 року виходив в Галичині, був редагований Юрієм Шкурмеляком і був до науки, боротьби і праці наших батьків і дітків. Я знаю, що там у нас живе багато українців, що виховувалися на „Дзвіночку“. Відомо також, що не один, з болем у серці, покладаючи Україну, як найдорожчий скарб, віз з собою зшитий журнал „Дзвіночок“, щоб там, на чужині, його діти й внуки знали, чий вони, хто їх батьки і пради.

Вірхожені через більш як півстоліття „Дзвіночок“ який зберігає традиції свого попередника, є сестиним українським журналом. То ж не можемо про не не повідомити українці Америки. Більш того, ми хочемо, щоб наш народ, який є далеко від рідного дому, знав про цей журнал. І не тільки. Хочемо,

неоціненним скарбом для читачів України були б спогляди тих, хто працював чи знав першого редактора журналу Юрія Шкурмеляка та інших членів редакції „Дзвіночка“.

Головний редактор „Дзвіночка“ Леся Пилиш'юк-Диркавель

Від редакції: Річна передплата дитячого місячника „Дзвіночок“ ливність 10 дол. в ЗСА і 12 дол. в Канаді. Замовлення слід висилати до Svoboda Bookstore, 30 Montgomery St. Jersey City, N.J. 07302.

ДІЛИМОСЬ СУМНОЮ ВІСТКОЮ, що 21-го лютого 1995 р. о год. 7:30 веч. в похоронному заведенні Гайне-Рінальді в Сівер-Спрінг, Мд., ПОХОРОННІ ВІДПРАВИ відбулися в суботу 25-го лютого 1995 р. о год. 10-й ранку в каплиці похоронного заведення, а опісля на центарі Гейт оф Гавен в Сівер-Спрінг, Мд.

Залишили в смутку: дружина — АННА шагер — БОРИС ПАЧОВСЬКИЙ з родиною — РОМАН ПАЧОВСЬКИЙ з родиною — МАРІЯ БІЛИНСЬКА з родиною — ІРЕНА ЗІНУКОВІЧ з родиною — ХРИСТІЯ ГРУШКЕВИЧ з мужем — ДАНІА ПАЧОВСЬКА та ближня і дальша родина в ЗСА, Україні та Польщі. Замість квітків родина просить складати пожертви на Фонд Дітм Чорнобиль або на Будівельний Фонд Помісної Української Католицької Церкви св. Тройці в Сівер-Спрінг, Мд.

Пластову «свічку» придумано ще в 1951 році на те, щоб у свят-вечір, коли в поповнений Україну засідали до Святої Вечері, українські пластуни у вільному світі запаливали свічку й дружно снідалися зі своїми братами й сестрами в рідному краю. Сьогодні Україна вілна, але зникла різдвяна «свічка», яку пластуни відзначають кожного року в більш радісній і свободній формі. Вона дає змогу відчувати єдність пластової родини, згадати про пластуни у цілому світі включно з Україною, спільно закладувати та скласти різдвяні й новорічні бажання.

Тож і цього року, в суботу, 14-го січня, якраз на но-

вий рік за старим стилем, збиралася пластова родина в просторій залі для своїх домівки в Українському Освітньо-Культурному Центрі у Філадельфії. А було їх наприлюд багато: ледве всі помістилися за численними бачками в тому ж приміщенні, де минулими роками було їх худі місяці. Чи було їх так багато тому, що імперва була в 2-й год. по полудні, зараз по закінченні науки в школі українства, чи може були й інші, менш практичні, а більш шклятині причини — хто його знає?

Як каже пластовий звичай, імперву започаткувала збірка й звіт, що їх перевів бунчужий ст. пл. Маркіян Гаврилук. І зараз же залунала старовинна колядка

Різдвяна «свічка» Пластової Станції у Філадельфії

Пластовий капелян пл. сен. Я. Шуст висловлює слово.

Дитячий вертеп під час «свічки».

«Бог предвічний». Йі співали всі. Капелян Пластової Станції пл. сен. о. Ярослав Шуст звернувся до присутніх з привітом з нагоди роковий свят і побажав усього добра. До батьків він звернувся з особливо гарячим апелем, в акому просив їх подбати, щоб наша молодь заховувала наші гарні традиції, а батьки щоб допомогли Станції в її скрутному становищі (в нещодавно було важко вибрати новий провід), щоб не допустити до розв'язання Станції.

Попісля це одна колядка, а, о. Я. Шуст і парох парафії Св. Агратинга Михаїла о. Олег Жовнірович по-

св'ячували просфору. Слід згадати, що на залі були й декорації, хоч скромні, але оригінальні, пластові. Було вісім правдивих, запашаних ялинок, які прибудовали тільки яким способом подерж-ж С. і М. Біласів. А що ялинок не мали різдвяних прикрас, тільки немов виростили з білих снігу, то складалося враження, що не ніби посеред лісу. Тому й пластуни почували себе вільно, у своїй стихії. Тоді ялинками довгий, застелений стіл, а на ньому, побіч маленької ялини, традиційний колір, горішки, кутя, та й з просфорою й свічками зі свічками. Як тільки отпі поспіяти просфору, станичний пл. сен. Богдан Турченко привітав присутніх від станичного приводу,

склав традиційні бажання і пояснив значення й традицію пластової «свічки». Він заплів свічку на столі в той час, як юначка Адріана Віда деклямувала претераний вірш Романа Заводовича «Різдвяна мрія».

Тоді відмістилися представники чотирьох пластових уладів (по двох з новатца, юнацтва, старшого пластуства й сениорату) до запалення їхніх уладових свічок. Ці чотири свічки, перев'язані стіжками уладових кольорів (жовтий, малиновий, зелений і бронзовий) були в дуже оригінальних свічках — зрізаних скибах грубої гілки безеви з видобуваною діркою на свічку. По черзі запаливали представники уладів свої уладові свічки від свічки з рук станичного, а тоді брали та й з просфорою, йшли з ними до своїх частин і, як каже старовинний звичай, бажаючи всього добра, ділилися тою просфорою зі своїми друзями й подрузами. І так, під звуки колядок, душок синасов пластова молодь, думками про рідний, близький і далекий, про свій рід в Україні, про тих, що розсієні по цілому світі і про велику пластову родню.

Велику і примху несподіванку зробив присутнім вертеп дітей з нещодавно парафії Св. Агратинга Михаїла. В традиційних строкх вертепу, з прегарною великою звіздою (її, кажуть, зробив мистець з України), як годиться традиційним колядникам, ці малюта посередині залі дослідові відграти різдвяне дійство, як це робила колись і вже знову тепер робить молодь в Україні. А тих кілька янголат перед, з білими крильцями, самі білі, як зашебело свої ролі й задзвеніло срібними дзвіночками, викликало бурю оплесків, а в деякого й зворушення. Велику заслугу в підготовці цієї свечки мають: Леся Петик і Адріана Сидора, які підбрали для сценки найкращі вірші й уложили з них опус цілість. Вони самі в народних строкх, які знаменито гармонізували зі строями молоденьких виконавців, бу-

ли серед них і для підгайи й для допомоги, як на акторів нахвалив страх або підводила пам'ять.

Тут звідкись вийшли і два свічки, які щедро сіяли новорічними вішуннями і зерном, спершу по підлозі, а потім вже і по головах присутніх. Представники пластових частин по черзі склали побажання пластовому проводові і своїм друзям. Зараз по цьому була маленька пластова офіційна частина — семеро пташат перейшло до новатца, деякі з новатца склали іспити вмілостей, а шістьнадцять новаків і новачок перейшли до юнацтва. Як гордо вони стояли, коли їхні новачки виховники знімали жовті повихки хустки, а юнацькі виховники відгалили колорові хустки їхніх нових юнацьких частин! Всіх їх вшанувала пластова громада й приніла-ла відповідних вшанувань.

І це одна колядка. Тоді відповідала за організації «свічки» пл. сен. Аня Гаврилук роздала всім позолочені горішки з карпатських зворів на пам'ять цієї гарної імперви. На кінець прочитано привіт, який наспів від новаків з України:

*Вітаємо з Різдвом
Христосив
Бажаємо часті!
Маленький Ісус не
спить, не дрімає,
Своїми руками ваєє
світ обіймає:
І Вашу родину, і нашу
хатину
І всю Україну —
Христос же Роджає!*

На мою що справді милу й симпатичну імперву скічено. Декого батьки забрали домі, а дехто, пл. св. живим враженням пережитого, поїхав по домах з колядою.

Ю. К.

ШАНОВНІ ЧИТАЧІ!

Відгукаючись на заклик Екзекутивного Комітету УНСоюзу про зложення пожертви на видавничий фонд «Свободи» на покриття підписки за поштовою пересилку газети, ви можете свої пожертви складати у вашого секретаря відділу, або посылати прямо до адміністрації «Свободи» на адресу:

**30 Montgomery St.
Jersey City, N.J. 07302**

Чи Ви знаєте, що УНСоюз уділяє своїм членам:

- Перші гіпотетичні позички (мортгажі) на купно власного дому
- На 1-3 родинні дом, де живе власник
- По доступним відсотках

Або, може Ви думаєте перефінансувати існуючу позичку.

Щоб довідатися більше про гіпотетичні позички просимо Вас телефонувати на число:

**(201) 451-2200 або
1 (800) 253-9862 (поза Н. Дж.)**

EUROPEAN SALON
in Greenwich Village needs
licensed cosmetologist for waxing
and nails. Some experience and
English read. Please call for
interview: **(212) 691-0574**

ЖИКАСМО
ШУКАЮЧІ-УКРАЇНЦІ
для опіки над старшою
хворою жіночкою. Околи-
ця MORRISTOWN, N.J. Про-
шу те, між 7-ю і 10-ю
год. веч.
(201) 328-4274

ПОШУКУЮ
ЖІНОЧУ
до опіки двох дітей (одна
дитина шкільного віку) і
домашньої праці на чоти-
ри дні. Помешкання і харч
включені. **(201) 927-5805**
Телефонувати веч.

ЗАРОБОТОК
до \$600.00 на тиждень
International Marketing
Company
розширюється!
Масмо відкрити позиції:
Менеджмент, асистенти
менеджерів, маркетинг та
обслуговування клієнтів. Вигідне
положення. Біла метро.
Телефонувати
Ms. Doko (718) 457-9492
AVATAR COMMUNICATION
of NY, Inc. EOE

* FUNERAL DIRECTORS *

УКРАЇНСЬКА РОДИНА Є
ВЛАСНИКОМ
SENKO FUNERAL HOME
213-215 Bedford Avenue
Brooklyn, N.Y. 11211
1-718-388-4416
HEMPSTEAD FUNERAL
HOME
89 Peninsula Blvd.
Hempstead, N.Y. 11550
1-516-481-7460

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ
ПОГРЕБНИК
Займається похоронами
в BRONX, BROOKLYN,
NEW YORK, U.S. КОЛИЩАХ
ЛУСІС НАЙТОР - директор
Родина ДМИТРИК
Peter Jarema
129 EAST 7th STREET
NEW YORK, N.Y. 10009
(212) 674-2568

LYTWYN & LYTWYN
UKRAINIAN
FUNERAL DIRECTORS
AIR CONDITIONED
Обслуговування ЧЕСНА.
Our Services Are Available
Anywhere in New Jersey.
Таким займається похоронами
на помити в Бродвей Бруклі
перенесення тілних Останків
з різних країн світу.
UNION FUNERAL HOME
1600 Stuyvesant Avenue
(corner Stanley Terr.)
UNION, N.J. 07083
(908) 964-4222
(201) 375-5555

ДОСТАВА АМЕРИКАНСЬКИХ ДОЛЯРІВ НА УКРАЇНУ

Термін доставки від 1 до 3 тижнів

COSMOS PARCELS

(власник Зенон Іванюцький)

Українська фірма існує з 1977 року і володіє ліцензією на пересилку грошей, виданою банківськими властями Нью Йорку. Після отримання грошей на Україні ви отримаєте письмове підтвердження від вашої родини.

122 First Avenue, New York, NY 10009
Tel.: (212) 533-2906

ЛІКИ ДЛЯ ВАШОЇ РОДИНИ НА УКРАЇНІ

посилає українська фірма

HERITAGE VILLAGE PHARMACY

Висилаємо ліки також по цілій Америці за найдешевшими цінами

Безплатний телефон

1-800-Rx UKRAINA
(1-800-798-5724)

власники ЛЕСЯ І ЯРОСЛАВ ПАЛИЛИК

Гарантуємо найкращу і найшвидшу обслугову

ПОНАД 200 РІЗНИХ ВИДІВ ТОВАРІВ І ПОСЛУГ

ПРОДУКТОВІ ПАЧКИ
з каталогу понад 100 видів продуктів

ТАКТОРИ АВТОМОБІЛІ
техніка для фермерів

PERESILKA DOЛЯРІВ
до рук за 24 години

AIR PARCELS
1-4 тижні/1-4 weeks

SEA PARCELS
4-8 тижні/4-8 weeks

ТОВАРИ ДЛЯ ДОМУ
холодильники, пральні машини, електроніка

За каталогом і точнішою інформацією дзвоніть: **1-800-361-7345** або до найближчого представника

BUFFALO
INTERPORT TRAVEL SERVICE INC.
227 LOWLAND ST., BUFFALO, NY 14212
TEL: (716) 992-8032

YORK
YORK INTERNATIONAL INC.
1801 THIRD ST., CHESTERTOWNSHIP, NY 14225, TEL: (716) 685-1505

ROCHESTER
UKRAINIAN CERAMICS PARCEL & TRAVEL
77 CANTONVIEW ST., ROCHESTER, NY 14617, TEL: (716) 275-7474

PREPARED INSURANCE SERVICES
1584 RIDGE RD., E. ROCHESTER, NY 14621
TEL: (716) 467-1960

UTICA
MARK'S FURNITURE STORE
1105 LINCOLN AVE., UTICA, NY 13502
TEL: (315) 733-0719

ALBANY
FULT'S TRAVEL AGENCY
1828 THIRD AVE., WATERLIET, NY 12189
TEL: (518) 274-5242

WESTCHESTER COUNTY, YONKERS
POST NET
1858 PLEASANTVILLE RD., BIRCHCLIFF MANOR, NY 10516, TEL: (914) 762-6314

NEW YORK
COSMOS PARCELS
122 FIRST AVE., NEW YORK, NY 10009
TEL: (212) 533-2906

DELTO EUROPA CORP.
318 EAST 9TH ST., NEW YORK, NY 10003
TEL: (212) 228-2246

YANKEE TRAVEL & SHIPPING INC.
214 EAST 7TH ST., NEW YORK, NY 10003
TEL: (212) 529-3254 (4745)

CONNECTICUT
FLAMINGO LTD.
537 FARMINGTON AVE., NEW BRITAIN, CT 06053, TEL: (203) 527-9362

MEEST STAMFORD
299 MCGOWEN BLVD., WAREHOUSING, CT 06091
TEL: (203) 967-9911

SOUTH BOUND BROOK
VATKA INTERNATIONAL
75 MAIN ST., SOUTH BOUND BROOK, NJ 08880, TEL: (908) 805-9664

NORTH NEW JERSEY STATE
OKSANA VARIETY STORE
300 PARKER AVE., MAPLEWOOD, NJ 07040
TEL: (201) 763-8778

TRENTON
KARANTY TRAVEL
703 S. BRADDO ST., TRENTON, NJ 08611
TEL: (609) 395-9455

PHILADELPHIA
TRANS EUROPE INC.
8102 ROOSEVELT BLVD., PHILADELPHIA, PA 19152, TEL: (215) 331-9960

HANSEY MUSIC & GIFT
244 WEST GRAND AVE., PHILADELPHIA, PA 19123, TEL: (215) 742-5888

POSH TRAVEL CENTER
7128 CRYSTOLAND AVE., PHILADELPHIA, PA 19137
TEL: (215) 533-1294

WASHINGTON & BALTIMORE
WETCO INC.
7 RULIEMER CRT., GAITHERSBURG, MD 20878
TEL: (301) 216-4172

STEPHAN BLOTT
5003 LAUREN RD., COLE PARK, MD 20740, TEL: (301) 474-2897

PITTSBURGH
HOWLER PARCELS
1307 EAST CARSON ST., PITTSBURGH, PA 15203
TEL: (412) 481-2750

BONNIE MURAI
239 MCGOWEN BLVD., WAREHOUSING, CT 06091
TEL: (203) 457-2917

CLEVELAND
ONHO EXPORT CO. 1-800-884-1733
4214 STATE RD., CLEVELAND, OH 44134
TEL: (216) 864-1738

BAGAR GIFT PARCEL INC.
5685 STATE RD., CLEVELAND, OH 44134
TEL: (216) 843-6078

DINSTER CO. INC.
4408 BREUNING DR., PARVA, OH 44134
TEL: (216) 842-4961

CHICAGO
KASPARY PARCELS
2020 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622, TEL: (312) 278-7353

DELTA IMPORT CO.
2241 WEST CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622, TEL: (312) 235-9222

ATA TRAVEL AGENCY
2222 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, IL 60622, TEL: (312) 235-9222

NEEDHAM
CHERESHNYA
44 FAIR ST., NEEDHAM, MA 02124
TEL: (617) 449-5233

NINEPARCELS
UKRAINIAN GIFT SHOP
2422 CENTRAL AVE. N.E., ALPHARETTA, GA 30004
TEL: (404) 781-2545

DETROIT
H&B
26448 RYAN RD., WARREN, MI 48092
TEL: (313) 754-0003

SEMINOLE, FL
TBOC KOPRIVA
11691 78 TERR. NORTH, SEMINOLE, FL 34462
TEL: (918) 319-0064

СОЮЗІВКА • SOYUZIVKA
Ukrainian National Ass'n. Estable
Foodmore Road
Kerthonsan, N.Y. 12440
914-626-5641

Табори і майстерні на Союзівці влітку 1995 р.

ТЕНІСОВИЙ ТАБІР -
від суботи 18-го червня до 29-го червня включно.
Хлопці і дівчатка віком 12-18 років.
Харчування і нічліг - 280 дол. на членів УНСоюзу; 290 дол. для нечленів. Тенісова оплата - 75 дол.
Інструктори: Зенон Сніжик, Юрій Савчук та інші.
Приймаємо не більше як 60 учасників!

ТАБІР ДЛЯ ХЛОПЦІВ -
від суботи 1-го липня до суботи 15-го липня.
Відпочинковий табір для хлопців віком 7-12 років. Прогулянки, плавання, гри, український фольклор.
Члени УНСоюзу: 160 дол. на тиждень; нечлени 200 дол. на тиждень.
Додаткова оплата за доглядом: 30 дол. на тиждень від дитини.
Приймаємо не більше як 45 дітей!

ТАБІР ДЛЯ ДІВЧАТ -
від суботи 1-го липня до суботи 15-го липня.
Відбувається разом з табіром для хлопців. Однакова програма, ті самі ціни і кількість місць.

МАЙСТЕРНЯ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО ТАНЦЮ -
від неділі 5-го серпня до неділі 20-го серпня.
Традиційні українські народні танці для початківців, середніх та завантажених танцюристів. Харчування і нічліг: члени УНСоюзу 265 дол., нечлени 315 дол. Оплата за навчанням: 175 дол.
Приймаємо не більше як 60 учнів!

Український Народний Союз не дискримінує нікого на підставі віку, раси, релігії, статі чи кольору шкіри. За далішими інформаціями просимо звертатися до управи Союзики.

Приймається оголошення

СВЯТОЧНИХ ВЕЛИКОДНІХ ПОБАЖАНЬ у „СВОБОДІ“

Адміністрація „СВОБОДИ“ запрошує Шановних Читачів, Установ, Організації, Товариства, Професіоналів, купців і все громадянство передати свої традиційні святочні привітати у збільшеному Великодньому числі, що займуть у найдовший заквітаний світу.

Великий тираж „СВОБОДИ“ та відповідний зміст збільшеного святочного числа, надають тиражам побажанням окремої вартості і значення.

ЦІНИ ОГолошень

1 цаль через 1 шпальту \$ 8.00	4 цалі через 2 шпальти \$ 48.00
1 цаль через 2 шпальти 12.00	5 цалів через 2 шпальти 60.00
2 цалі через 2 шпальти 24.00	6 цалів через 2 шпальти 72.00
3 цалі через 2 шпальти 36.00	та в інших розмірах

Оголошення приймаються

до 25-го БЕРЕЗНЯ 1995 р. за новим і старим стилями

Зголошення святочних побажань, РАЗОМ з ГРОШОВИОЮ ОПЛАТОЮ, залежно від величини оголошень, надсилають до:

„СВОБОДА“
30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302

В справі святочних оголошень до поодиноких осіб і підприємств адміністрація

ТЕЛЕФОНУВАТИ НЕ БУДЕ.